ANUL II. Nr. 258.

JOI, 7 AUGUST 1941.

TRIBUNA ARDEALULUI

Dlui Hieşiu Victor (ersp.)
Szatmár m. NAGYSOMKUT

Editor responsabil:
Prof. Dr. EMIL HAŢIEGANU
Redactor responsabil:
GH. V. GIURGIU

A MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK SZÓCSŐVE
ORGAN DE AFIRMARE AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: KOLOZSVÁR STR. DEÁK FERENC 36.
TELEFON: 17-49

Costul abonamentului: Pentru ţărani 15 P; preoţi, învăţători, funcţionari 25 P anual. — Abonamentul general 30 P; pentru bănci, instituţii şi abonamentele de sprijin 50 P anual. — Abonamente în străinătate 40 P. anual.

Valoarea muncii

Multe lucruri se aseamănă în natură, dar o egalitate desăvârşită nu găsim nicăiri; se deosebesc două ramuri sau două frunze, câtă depărtare e între vierme şi astru; nu sunt egali nici indivizii şi nici popoarele.

Sunt state mari şi sunt state mici, după cum sunt naţiuni majore şi naţiuni minore. Naţiunile majore îşi făuresc ele un destin istoric trecând prin vicisitudinele vremurilor cu mult curaj, cu aspra voinţă de-a supraveţui.

Intre oameni trebuie să recunoaştem o valoare a muncii şi-a talentului; iar conducătorii de state se inspiră din spiritul etnic al unui popor, fiindcă regimurile de import au o existenţă efemeră şi nu sunt însufleţite de acel miracol al durabilităţii, care crează istoria. La făurirea istoriei nu contribuie atât talentele, cât caracterele; Regele Carol I. avea mare dreptate, când punea: „Nu uitaţi că, mai mult decât talentele, caracterele hotărăsc soarta popoarelor şi forţa morală numai le apără de învingere şi nimicire."

Mulţimele îşi imprimă prezenţa lor în timul istoriei prin muncă. Marele istoric Ferrero scrie undeva: „Şi azi după XVI secole deia distrugerea imperiului roman, mai trăieşte munca anonimă a claselor sociale."

Valoarea şi reglementarea muncii [illegible] ocupat pe toţi reformatorii mari ai popoarelor. Nu de mult a apărut cartea lui Olivera Salazar — conducătorul statului portughez — „Revoluţia paşnică". Reproducem următoarele gânduri despre muncă: Bunăstarea e rezultatul muncii şi lucrătorul realizează munca.

Cuvântul „lucrător" îl întrebuinţăm în înţelesul şi sfera lui cea mai largă; în circulaţia bunurilor economice orice sforţare intelectuală sau fizică, oricine are în producerea muncii o parte sau un folos; lucrător e profesorul şi conducătorul de stat, poliţaiul şi muncitorul din fabrică. Munca e nu numai luarea în considerare a puterei braţelor, nu numai supravegherea maşinei şi înlocuirea ei mecanică; multe din feluri de munci colaborează la producţie, multiplicându-o şi valorificându-o; munca, care crează, dirijază, conduce şi supraveghează. Poporul adeseori întreţinţează acest proverb adânc: „Gândirea realizează munca". E o frază simplă, dar conţine un adevăr incontestabil. Dirijarea economiei publice în aparenţă nu e muncă, în realitate câte ceasuri de gândire, linişte de meditare pentru raţionalizarea, cooperarea şi armonizarea muncii împrăştiate a mulţor oameni, mărindu-i rentabilitatea şi prin aceasta aducând mari servicii intereselui obştesc. Inventatorul, tehnicianul şi conducătorul de atelier dă posibilitate muncitorului, ca să trăiască.

Munca în manifestarea ei prolixă e o datorie socială. Acel interes public, care e semnelia societăţii, ne obligă pe fiecare, ca noi să contribuim cu intelectul sau efortul fizic la mărirea bunurilor publice. Omul, care nu munceşte e o plagă şi un parazit al societăţii. Fiindcă munca pretinde o forţare obositoare, mulţi dintre noi ne schivăm din faţa ei, deşi nu-i adevărat, că numai necesităţile presante ale vieţii forţează omul la muncă şi că numai atunci trebuie să ne subordonăm legilor muncii, dacă nu avem nici-o avere. Educarea şi viciurile societăţii, care ne înconjoară şi ne inpovărează, toate ne obişnuiesc la muncă, dar ceeace nu poate realiza societatea trebuie să săvârşească legile, pornind la mai necruţătoare luptă contra oricărui parazitism.

Cea mai mare greşală a economiei publice e aceia, care acordă o importanţă prea mare juisorilor vieţii, cheltuitorilor mari. După o concepţie eronată, aceştia ar avea meritul, că accelerează circulaţia bunurilor economice şi că prin consumarea abnormală a produselor, crează un ritm mai viu producţiei. Dar nimic nu se opune mai mult cu mintea sănătoasă, ca investirea unei munci enorme în astfel de bunuri, cari din punct de vedere social nu prezintă nici-o importanţă şi sunt menite fărămiţării. Dacă omul nu trebuie să devină robul economiei, cu atât mai vârtos nu are voe să-şi ordoneze în aşa fel viaţa, ca să se (prefacă) transforme în sclavul muncii.

Munca conştientă e măreaţă şi inobilează sufletul prin semnificaţia ei, dacă fiecare lucrător contribuie la înmulţirea bunurilor comunităţii din care face parte. De şi din punct de vedere omenesc orice muncă e măreaţă, nu e la fel de preţioasă ca utilitate economică şi socială, astfel munca calificată şi munca simplă nu e just să fie egal salarizată. Aşa să explică diferenţa modului de viaţă a indivizilor şi claselor sociale. Noi, cari desbrăcăm atâtea lucruri din formele naturale, cădem şi aci în greşală: adevărul e de-o potrivă departe de aceia, cari dispreţuiesc munca fizică sau voiesc, să coboare munca intelectuală.

Silviu Popovici

Statele-Unite acordă prioritate
Sovietelor la furnizarea materialelor de răsboi
— Acordul încheiat de ambasadorul sovietic la Washington şi guvernul american —

NEW-YORK, 6. (DNB.) *Ministerul de externe al Statelor Unite şi d. Umanszky, ambasadorul Sovietelor la Washington au avut un schimb de note din care rezultă, că Statele Unite s'au obligat să asigure dreptul de prioritate al Uniunii Sovietice la executarea comenzilor şi furniturilor materialului de războiu şi în acelaş timp Sovietele vor obţine permise nelimitate, pentru exportarea materialului de războiu. In fine vasele Statelor Unite stau la dispoziţia Sovietelor pentru transportarea materialului de războiu destinat lor.* (MTI.)

Anglia şi Sovietele pregătesc o acţiune comună în Iran
— Puternice forţe britanice au fost concentrate la graniţa Iranului —

BASEL, 6. (Bud. Tud.) **Corespondentul ziarului „Basler Nachrichten" anunţă din Londra, că după o relatare primită din Ierusalim, ziarul „News Chronicle" scrie, că Marea Britanie şi Uniunea Sovietică pregătesc o acţiune comună în Iran. Despre natura acestei acţiuni proectate nu se cunosc încă amănunte detailate.**

CONCENTRAREA TRUPELOR ENGLEZE LA FRONTIERA PERSIANĂ

ROMA, 6. (MTI.) Ziarul **„Popolo di Roma"** anunţă din Ankara, că din ştirile sosite din Bagdad, rezultă, că concentrarea trupelor engleze la frontiera persiană în regiunea **Kanikin** s'a terminat. Englezii au [illegible] nele de recunoaştere au violat zilele aceste în repetate rânduri suveranitatea teritoriului persian.

Delimitarea frontierei dintre Italia şi Croaţia

ZAGREB, 6. (DNB.) *Sediul comisiunii mixte italo-croate, care va trasa frontiera definitivă dintre Italia şi Croaţia, a fost stabilit la Fiume. Membrii italieni ai comisiunii au şi plecat din Zagreb la Fiume.*

Violente demonstraţii împotriva guvernului din Equador
— Ordinea a fost restabilită cu ajutorul armatei —

LIMA, 6. (DNB.) **In cursul zilei de Luni, cu prilejul deschiderii adunării naţionale au avut loc în capitala Equadorului grave turburări. Populaţia a organizat violente demonstraţii împotriva guvernului şi a armatei. Cavaleria şi poliţiştii călări au fost nevoiţi să facă uz de bombe lacrimogene pentru a împrăştia mulţimea care i-a atacat cu pietre. Palatul preşedintelui Equadorului a fost încercuit de armată.**

Comandantul forţelor armate ale Equadorului a demisionat.

In Jugoslavia liniştea încă n'a fost restabilită

BASEL, 6 . (Bud. Tud.) Ziarul **„National Zeitung"** publică o corespondenţă din Berlin, în care ocupându-se cu starea de spirit care domneşte în teritoriul ce a aparţinut fostului stat jugoslav, constată, că dela lichidarea campaniei din Grecia şi Jugoslavia, în fostul spaţiu sârbesc, liniştea n'a fost încă restabilită complect.

Dispoziţiunile importante din ordonanţa 5.460/1941 M. E.

In numărul de ieri al ziarului nostru am arătat, care sunt legile ungureşti extinse asupra teritorului cedat din Ardealul de Nord.

Astăzi continuăm — a arăta dispoziţiunile importante date în legătură cu această extindere de legi.

Ordonanţa arată, că normele de drept unguresc, cu privire la dreptul obligaţional şi credit, existente înaintea întrării în vigoare a acestei ordonanţă (24 Iulie 1941) — rămân neatinse.

Capacitatea juridică şi de a lucra, precum şi cerinţele formale ale convenţiunei — se vor judeca după normele existente în timpul şi locul unde şi când s'a încheiat. Cu privire la conţinutul, strămutarea şi stingerea, precum actele cerute pentru valorificarea drepturilor izvorîte din convenţiune — se vor aplica legile existente în locul şi timpul când a luat fiinţă convenţiunea.

Dacă termenul prescris pentru validitarea unui drept a expirat la întrarea în vigoare a acestei ordonanţe — acest drept nu se mai poate validita. Dacă acest termen n'a expirat la întrarea în vigoare a ordonanţei — actele necesare pentru validitarea dreptului se vor face conform normelor existente la locul şi timpul de îndeplinire a convenţiunei.

In privinţa donaţiunilor încheiate înainte de 951, 954, 955 şi 1487 a codului austriac — vor fi aplicate dispoziţiunile codului maghiar.

Prescripţiunea definitivă nu este atinsă prin normele întrate în vigoare prin această ordonanţă.

In privinţa prescripţiunei în curs — se vor aplica normele ce întră acum în vigoare.

Comercianţii obligaţi prin legile ce întră în vigoare acum — să conducă registre, asemenea şi societăţile comerciale cu sediul în teritorul cedat, bilanţul (profit şi pierdere) — care după 13 Sept 1941 conf. legilor atunci existente, precum şi conf. statutelor — trebuia să-l facă, acum îl pot face astfel, ca să cuprindă rezultatul gestiunei până la 31 Martie 1941, asemenea şi inventarul să arate starea averii din 31 Martie 1941.

Societăţile anonime (részvénytársaság) a căror statute nu sunt conforme cu normele ce acum întră în vigoare, sunt obligate a le modifica corespunzător — până la 30 Iunie 1942, şi a le prezenta instanţei firmelor cel mai târziu până la 31 Iulie 1942.

Adunarea generală convocată până la 30 Iunie 1942 — pentru modificarea statutelor, trebuie publicată în Budapesti Közlöny şi într'un ziar din localitate unde se află sediul, în lipsă de acest ziar — într'un ziar din cea mai apropiată localitate. Această publicare substituie modul prescris din statute, dacă modul acesta de publicare e imposibil.

Dacă societatea anonimă nu se conformează acestor prescrieri, sau dacă nu execută în termen modificarea ordonată de instanţa firmelor, instanţa ordonă lichidarea societăţii.

Voturile prescrise pentru modificarea statutelor — nu se pretind la această adunare generală.

Anunţările modificării Statutelor către instanţe sunt scutite de timbru, asemenea şi pentru publicarea statutelor modificate în Központi Értesitö, nu se va plăti.

Ordonanţa de mai sus nu atinge normele — care prescriu anumite condiţiuni speciale prealabile cu privire la începerea, continuarea afacerii — din punct de vedere industrial, administrativ şi a creditului.

Toate normele aplicabile înainte de 30 August 1940 — asupra raporturilor reglementate prin această ordonanţă — se desfiinţează, înţelegând între aceste şi legea bancară română din 8 Mai 1934, cu toate complectările şi modificările ei.

GRAI ŞI SUFLET ROMÂNESC

Sete de liniştea „de dincolo"

1.

Pasăre pribeagă
cu aripă neagră,
neagră nevăzută,
de lume temută,
vino de m'ajută:
Imi dă alinarea,
stingându-mi suflarea
slabă, obosită
de umblare multă.

2.

Pe cărări de gânduri,
dus de nizuinţe,
căutai credinţe
ani întregi de-a-rândul.
Am urcat cărarea,
albă cum e sarea,
de pe culmi de munte
şi creste cărunte,
căutând adevăr
de rouă din cer...

3.

Pasărea tăcerii,
liniştea durerii,
am urcat pe munte
cu idei vestite
şi 'ntâlnii în cale
îndoeli amare,
fântâna greşelii,
apele coclelii
şi pe nici o peatră
roua cea curată:
credinţa căţată.

4.

Azi păşesc cu frică
pe cărarea mică,
prundul din cărare
— amăgire mare —
lunecos ca ghiaţa,
mi-a frânt stăruinţa
vânt din înălţime
isbeşte în mine
— vântul desnădejdii —
adâncind prăpăstii...

5.

Am ajuns acuma
ostănit ca huma,
inimă trudită,
viaţă ne'mpliniţă;
sânt pe înălţime
sângur, făr' de mine...

6.

Pasărea tăcerii,
liniştea durerii,
cu plisc de cucută
vino de m'ajută:
Colo jos în vale
o salcie pletoasă
face umbră deasă.
Du-mă şi mă lasă,
O, pasăre dragă,
în umbra cea neagră...

V. VLAD

Dumnezeu

Intr'o ţară îndepărtată a fost odată un împărat care cu cât îmbătrânea cu atât simţea mai mare mâhnire în suflet.

— In viaţa mea, zicea dânsul, am gustat şi am văzut tot ce este îngăduit omului să guste şi să vază. Ceva însă în toată viaţa mea n'am văzut: pe Dumnezeu. Trebue să-l văd!

Şi dădu poruncă mare boierilor, sfetnicilor şi preoţilor săi:

— Dacă nu-mi veţi arăta pe Dumnezeu, am să vă pun pe toţi la închisoare şi am să vă pedepsesc straşnic!

Şi le dădu un soroc de trei zile.

In curtea împărătească se stinse veselia. Curtenii umblau de ici-colo cu capetele plecate aşteptându-şi groaznicul sfârşit.

In ziua sorocului hotărît, toţi boierii, sfetnicii şi preoţii fură chemaţi înaintea împăratului. Şi boierii, sfetnicii şi preoţii păstrau tăcere mare, iar împăratul tocmai se pregătea să rostească osânda înfricoşătoare. In clipa aceea însă un copil de păstor păşi în faţa împăratului şi-i zise:

— Dă-mi voe, Măria Ta, să-ţi împlinesc eu dorinţa!

— Bine, răspunse împăratul. Dar bagă de seamă că ţi-e capul în joc!

Şi copilul de păstor luă de mână pe împărat şi-l duse într'o piaţă şi-i arătă soarele strălucitor şi-i grăi:

— Priveşte în sus!

Impăratul vru să ridice capul ca să arunce o privire spre soare, dar razele orbitoare îi pricinuiră durere în ochi şi-l siliră să plece capul şi să închidă ochii.

— Vezi, stăpâne? Şi doar soarele e numai o mică rază a mărirei lui Dumnezeu, un colţişor neînsemnat al împărăţiei lui Dumnezeu! Cum ceri tu atunci să vezi pe însuş Dumnezeu cu ochii tăi slăbiţi şi înlăcrimaţi? Mai bine caută să vezi pe Dumnezeu cu ochii sufletului tău!

Aceasta plăcu împăratului care grăi astfel către copilul de păstor:

— Văd că ai o minte luminată şi un suflet înălţat. Mai răspunde deci la următoarea întrebare: „Ce a fost înainte să fie Dumnezeu?"

Păstorul stătu pe gânduri o clipă şi apoi vorbi:

— Stăpâne, nu te supăra, dar te rog să numeri!

Impăratul începu să numere:

— Una, două, trei...

— Nu, nu, întrerupse păstorul, nu numeri bine. Incepe înainte de unu!

— Cum asta? Nu ştii că înainte de unu nu este nimic?

— Inţeleaptă vorbă ai rostit, stăpâne; nici înaintea lui Dumnezeu n'a fost nimic!

Aceasta plăcu şi mai mult împăratului care grăi astfel:

— Am să-ţi fac un dar împărătesc dacă ai să-mi mai răspunzi la o întrebare: „Ce face Dumnezeu?"

Iar păstorul răspunse:

— Bine, am să răspund şi la întrebarea aceasta, dar împlineşte-mi întâi o rugăciune. Schimbă cu mine hainele tale!

Şi împăratul îşi scoase hainele împărăteşti şi le dădu păstorului. Şi păstorul se urcă pe tron, luă sceptrul în mână şi, arătând spre împăratul îmbrăcat ca păstor, care stătea la picioarele tronului, glăsui astfel:

— Iată ce face Dumnezeu: pe unii îi ridică pe tron, iar pe alţii îi alungă.

Şi se îmbrăcă iarăş cu hainele lui de păstor.

Impăratul rămase multă vreme pe gânduri, apoi zise înseninat:

— Da, acuma văd pe Dumnezeu!

(Din „Oameni de pe Someş" de Liviu Rebreanu.)

Internatul de băieţi „Nicolae J din Nagyvárad

primeşte pe anul şcolar 1941—1942, pent treţinerea întreagă, elevi români ortodocş vor cerceta scolile secundare din Nagy

Taxa de întreţinere pe întreg anul pentru un elev, este 657 Pengő, în care prinde şi taxa medicală.

Fiecare elev va aduce cu el 4 rânduri rie de trup şi două rânduri albituri de p

Elevii distinşi la studii şi săraci vor reducere de taxă.

Elevii vor fi ajutati la prepararea lecţi supraveghiaţi de pedagogii internatului, vor îngriji şi de creşterea lor morală-relig

Internatul se va deschide în ziua inaug anului şcolar.

Cererile pentru înscriere în internat înainta, până la 20 August a. c., la adres semnatului preşedinte, în Nagyvárad, Ka nus-u. 2.

Nagyvárad, din şedinţa Senatului Funde „Nicolae Jiga" ţinută la 22 Iulie 1941.

Prot. *Vasile Popovici* preşedintele fundaţiunii. *Pr. Valeriu* dir. intern

*

Condiţiile de admitere în Şcoala mală gr.-cat. de băieţi din Szam vár în anul şcolar 1941/42.

Şcoala Normală gr. cat. de băieţi din mosujvár, în anul şcolar 1941/42, va fun cu patru clase superioare.

In clasa I. (V) sunt libere 30 de locur diţiile de admitere în această clasă sunt:

a) candidatul să aibă terminate patru gimnaziale, sau civile;

b) să nu fie împlinit, la data de 15 S vrie 1941, vârsta de 18 ani;

c) să fie deplin sănătos.

Examen de admitere nu este, decât m men de aptitudini muzicale şi examen dical.

In celelalte clase mai sunt următoarele libere:

a) în cl. II. (VI) sunt 3 locuri libere,

b) în cl. III. (VII) sunt 5 locuri libe

c) în cl. IV. (VIII) sunt 11 locuri li

Elevii, cari doresc să fie primiţi în clasă, să-şi înainteze cererea, însoţită d le necesare (extrasul de naştere, cert şcolar de pe ultima clasă terminată şi tificat comunal (helyhatosági bizonyitv Direcţiunea şcoalei, până la data de 1 1941.

Şcoala are internat. Condiţiile de în internat, se vor comunica la timp elev.

a) *Taxe de întreţinere în internat: 400*

b) Taxa şcolară: 100 pengö.

c) Taxa şcolară pentru elevii externi pengö.

DIRECŢI

Liceul comercial de Stat „Baross Gàbor", Secţia Română din Nagyvárad

Se aduce la cunoştinţă celor interesaţi, că secţia română (numai cursul superior) de l e lângă acest liceu va funcţiona şi în anul şcolar 1941—1942.

Se pot înscrie elevii, cari au frecventat şi pân'acum liceele comerciale, iar în cl. I (curs superior) cei cari au absolvit primele patru clase gimnaziale, şcoala civilă sau cursul inferior al şcoalelor normale.

Inscrierile se fac în zilele de 5—6 Septembrie.

Taxele şcolare sunt: 108 pengö plus 19 pengö înscrierea. Taxele se plătesc în 6 rate egale. Elevii merituoşi şi săraci pot obţinea reducere de taxe.

In ce priveşte găzduirea elevilor, Nagyvárad-Oradea este în situaţia fericită de a avea două vechi internate româneşti cu reputaţie bine stabilită: *Seminarul româno-unit* din Tisza Kálmántér nr. 8 şi *Internatul româno-ortodox „N. Jiga"* Str. Lukács György nr. 25—27.

Informaţiuni mai detailate, la cerere, dă Direcţiunea liceului „Baross Gábor", Str. Adolf Hitler nr. 20.

DIRECŢIUNEA

Seceriş pe Valea Cornesei

de: VICTOR ILIEŞIU

Se crapă de ziuă şi holdele se trezesc din odihna nopţii. Drumul cu plopi, îşi descheie cămaşa, stropindu-şi pieptul de piatră cu un pumn de rouă din marginea şanţului. Răcoarea se prelinge în gâlgâit surd peste vâlcelele adormite, ca o băutură straşnică din dimineţile de vară. Răchiţăle plângătoare se leagănă în bătaia vântului. Cărările ce se 'ndoaie printre lanuri, aduc holdelor de grâu, albinele harnice ale secerişului din luna lui Cuptor.

Din colţul pădurii ce străjuie lângă drum, un iepure fricos, tremurând din toate mădularele, o zbugheşte cât-ai bate 'n palme, dincolo de drum, tăind deacurmezişul calea unui grup de secerătoare.

— Da' nu prea ne-o umbla bine astăzi, tu Veronică, grăi lelea Anica, o femee cât un snop de grâu. Păşea mărunţel pe cărarea ce s'apropia de holda secerişului.

— Nu ştiu mămucă, ne-o îmbla nu ne-o îmbla, numa' vremea să hie bună, c'apoi câte-or merge bine...

Vorbele săltau ca nişte mingi uşoare, 'n şuer de vânt şi ciripit de păsări. Lelea Anica îşi privea cu sufletu' bucuros, frumseţa de fată ce-abia trecuse de optsprezece primăveri. Câte zile amare n'o mai trecut peste casa ei plină de griji, trudă şi osteneală. Dar, toate-au trecut ca un vis urît; toate năcazurile s'au topit în apa lacrimilor sale. Nu de mult şi-o îngropat bărbatul, un om zdravăn şi harnic, ros de-o boală ce nu iartă nimănui. Acum, n'o mai are decât pe Veronica, fată sprintenă, ascultătoare, c'o inimă ca pâinea cea caldă, iar vorba ei, mierea fagurului de albină. Şi cine-o auzit vreodată pe Veronica Anichii Nuţului, cântând vreo doină, o rămas năucit de glasu-i unduitor, presărat cu triluri de privighetoare.

Secerătoarele sunt pe holdă. Câţiva flăcăi spătoşi şi pământii la faţă, răsucesc nişte răchiţi pentru legatul snopilor. Spicele cu grâul copt, sunt doborîte la pământ, de secerele cu dinţi de firisău la tăiş. Vorbe usturătoare se 'ncrucişează în arşiţa ce pogoară din baierele soarelui. Fetele iuţi la lucru, mai trag chiorîş cu ochiul, la câte-un flăcău şugubăţ şi mândru la uitătură.

— Mă Lisandreee, măăă! — începu să strige Ionucu Dochiţii cât îl lua gura.

— Aicia-s măăă, da' ce te vaiţi la mine, măăă?!

— Vreau să-ţi spui oarice, măăă!

— Pă diseară măăăă!!

Şi Ionucu Dochiţii rămase cu gura căscată, aşteptând parcă, un al [illegible] răspuns, însă nimeni nu-i mai repeta strigătul turbat de codru. Tare-o vrut el să ştie dac'o fost aseară Lisandru, feciorul Diacului, păla Veronica Anichii Nuţului. Lui i-o spus unul, vinind dimineaţă spre vâlceaua Cornesei, că-i tare amărît bietu' Lisandru... Şi cine ştie de n'o fi asta pe placul lui, că drăcoşi ochi mai are Veronica. D'apoi vorbele ei, gura ei, de-ţi vine s'o pui în icoană. Câte nopţi n'o durmit el din pricina ei. De câte ori pândea cum răsare Lisandru din ograda lui Vasile Hordău, şi-o ia tiptil spre portiţa din fund, unde 'ntâlnea pe Veronica. Ii venea să sară ca un lup, să-i mânce de vii. Nu ştia ce putere nevăzută îl ţântuia pe loc, îi fereca toate încheieturile. Gemea ca un leu sfâşiat şi pleca roşu de mânie, pe-aceeaş cărare, ce-o bătătorea în fiecare seară. Amu, ar vrea el să ştie, di ce-i supărat Lisandru... c'apoi lumea lui...

Secerătoarele o iau la 'ntrecere cu tăiatul grâului. Mai scot câte-o vorbă, sau iscodesc cu privirea, flăcăii ce-adună spicele 'n mănunchi. Veronica o rămas mai în urmă; nu ştie nici ea ce sudori o-apucă. S'o sîmţit dimineaţă mai slabă ca de-altădată, dar nu s'o gândit la vreun năcaz mai mare. Parcă toate puterile o lasă; holda de grâu începe să se 'nvârte ca o morişcă, nu mai vede pe nimeni, obrajii i să'nălbesc ca varul, secerea-i cade din mână, şi trupul fraged se rostogoleşte în gemete surde. Ceilalţi n'o văd şi-o iau cu lucru 'nainte. Lelea Anica e 'mbujorată la faţă; soarele îi storcea stropi de sudoare de pe frunte. Uitase de toate grijile şi n'avea 'n gând decât secera şi snopii ce s'aşezau ca nişte stupi cu faguri pe holda tunsă de cuţitele încovoiate. E-aproape de-amiază şi umbra-i de-un pas. Secerele se opresc la glasul cu vuet de codru, a lui Ionuc Dâncanu, care văzuse pe Veronica cum stătea nemişcată.

— Lele Anicăăă, vină 'ncoaceeee!!!

— Da' ce-i Ioaneee?!

— Vină şi nu sta pe gânduri, — strigă poruncitor flăcăul înfricat până 'n măduva oaselor. Nu ştiu, ce-i cu Veronica; s'o 'ntins ca o lumînare şi nu zice nimic!

Lelica Anica porni într'un suflet, văietându-se din străfundul rărunchilor. Picurii de sudoare i se prelingeau pe obrajii brăzdaţi de plugul anilor. Mai face-un pas şi se-aruncă la picioarele Veronichii, descheindu-i grăb maşa dela grumaz. Ochii fetei păreau a boabe de mărgele, ce-asvârleau scântei mene, în păinjenişul de vorbe, ce se în jurul ei. Răsuflarea începu să-i fie re şi inima-i bătea ca la o pasăre în co

— Da' ce s'o 'ntâmplat dragu' mamii?

— Nimic, maicuţă, silabisi Veronica, ce-şi revenise din leşinul de mai 'nainte dura, năduşala asta măicuţă...

Şi pe dinaintea ei, treceau stelele nop dina cu balsam de busuioc, figura oach lui Lisandru. Auzia vorbele lui rupte flet: „Veronică! io-s gata să te iau de stă. C'un lucru nu mă pot împăca. M teamă să nu se 'ntâmple oarice. Gurile şi multe vorovesc. Mai alaltăieri îmi Simionu' Floarii, că nătărăul de Ionuc canu, are de gând să mă omoare... Şi ştiu di ce, că n'am făcut rău nimănui sântem ca doi fraţi, Veronică! Mi s'ar inima, să te ştiu cununată cu altu'. N ce-l am pe suflet, numa' ţie pot să ţi Gândeşte-te Veronică şi înţelege-te cu Anica. Spune-i dorul, ce te paşte. Da' uiţi Veronică!!!... Cuvintele-i sună şi-ac urechi. Cât s'o mai gândit ea toată noap vorbele lui Lisandru. Şi n'o avut îndr să rostească un cuvânt către maică-sa. c'amu o fi chiar nimerit să-i vorbească i se 'nmoaie inima şi-o să-i făgăduiască da după Lisandru.

— Măicuţă, vreau să-ţi spui oarice, nu ne-auză nimeni!

Cei din jur s'au retras în şoaptă, ap du-se de umbra unei răchiţi, unde ma amiază aburea în nori de ceaţă, din împestriţate ca altiţele de sărbătoare.

ceul şi Şcoala Normală gr. cat. de fete Szamosujvàr.

In clasa I-a a şcolii normale de fete diecezană din Szamosujvár se primesc absolvente cl. IV-a secundară (gimnaziu, şcoală civilă), care au vârsta între 14—18 ani.

Elevele, cari doresc să urmeze la această şcoală, să se prezinte în persoană la direcţiunea şcolii şi să aducă următoarele acte:

Extras de naştere şi de botez, certificatul şcolar de clasa III. şi IV-a secundară, certificat comunal.

La caz că vre-o elevă nu se poate prezenta în persoană, să trimită prin poştă deodată cu celelalte acte şi un certificat medical.

Inscrierea se va face imediat după primirea avizului de primire.

La inscriere elevele vor achita taxa de 25 pengö.

Taxele şi condiţiile de plată:

Taxa şcolară este 103 pengö. Se va achita în 2 rate, 53 pengö la 6 Septemvrie şi 50 pengö la 7 Ianuarie.

Taxa de întreţinere este 500 pengö şi se achită în 3 rate, 250 pengö la 6 Septemvrie, 150 pengö la 7 Ianuarie şi 100 pengö la 1 Aprilie.

Părinţii, cari doresc să achite lunar taxa de întreţinere, vor putea plăti această taxă în rate lunare de câte 50 pengö, cu condiţia că această sumă să se achite până la data de 10 a fiecărei luni.

La 6 Septemvrie elevele vor prezenta o declaraţie dată de părinţi, că au luat la cunoştinţă condiţiile de plată.

Elevele vor fi interne. La instalare în internat vor aduce: 1. veşminte de pat: 1 plapomă, 1 pătură, 2 perne, 1 saltea umplută cu iarbă de mare, având dimensiunile de 180×85 cm.

2. lingerie de corp câte 4 schimburi, 1 săculeţ pentru lingeria folosită.

3. 6 prosoape, un halat alb, 2 şorţuri albe,

4. pantofi negri, ghete sau bocanci,

5. obiecte de toaletă, 1 lighian mic (cu diametru de 30 cm.),

6. 1 vioară.

Ciorapii şi uniforma de gimnastică se vor procura în Szamosujvár.

Uniforma şcolară pentru şcoală este: rochie pepit cu guleraş alb şi şorţ negru, confecţionate după modelul dat de şcoală, — pentru sărbători rochie bleu-marin cu acelaşi guleraş alb.

Paltonul şi pardesiul să fie bleu-marin.

Fiecare elevă va aduce pentru institut un sac de cânepă sau 2 prosoape mari şi 1/2 kg. lână.

Lingeria, veşmintele de pat şi toate obiectele să fie marcate cu iniţialele elevei şi cu numărul de ordine.

Deodată cu instalarea elevele vor prezenta un inventar al obiectelor aduse.

Prezentarea elevelor la şcoală se va face la 6 Sept., iar deschiderea cursurilor la 9 Sept. crt.

Elevele vor prezenta la înscriere buletinul (Kijelentö lap), eliberat de primărie sau poliţia locală.

DIRECŢIUNEA

Actualităţi de pe frontul sovietic

PE UNDE AU TRECUT BOLŞEVICII

în urma lor n'au rămas decât ruine şi oraşe devastate. Iată ce a rămas din zidurile unui mare oraş din Ucraina, după plecarea bolşevicilor.

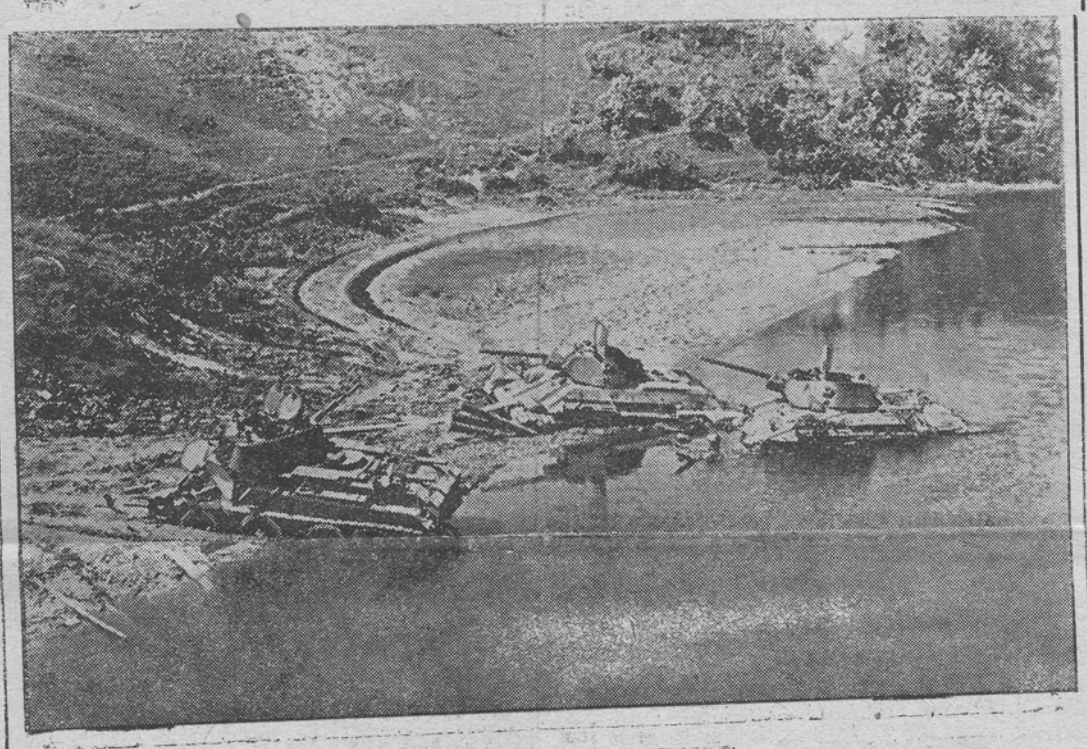

UN CONTRAATAC SOVIETIC

s'a prăbuşit sub focul tunurilor anticar. Carele blindate care au încercat să susţină atacul, zac acum lovite de moarte în nămolul râului, pe care s'au nizuit să-l treacă. Asemenea scene pot fi văzute în tot dealungul frontului din răsărit.

Ştiri din România

In fosta republică moldovenească (Rusia) — din totalul de 545.000 locuitori — 327.000 sunt români.

*

Doctorul Octavian Stanca — care şi-a făcut studiile la Universitatea din oraşul nostru, fost preşedinte al Centrului studenţesc — a fost numit preşedinte al „Oficiului Central de romanizare" din Ministeriul Muncii.

*

D. maior N. Kiriţescu, autor dramatic şi vicepreşedinte al Societăţii Autorilor Dramatici Români, a fost numit director al Teatrului Naţional în Timişoara.

*

Cererile funcţionarilor publici — pentru a fi aprovizionaţi cu lemne de foc, şi alimente — au fost luate în considerare de către guvern.

*

— *INTRODUCEREA MONEDELOR DIVIZIONARE DE HÂRTIE.* Ministerul de finanţe român a autorizat Banca Naţională a României să înlocuiască monedele divizionare metalice printr'o nouă emisiune de bancnote de hârtie, în valoare nominală de 1, 2, 5, 10, 20, 50 şi 100 lei. Noua emisiune nu aparţine Băncii Naţionale şi va fi retrasă din circulaţie de Ministerul de finanţe când va avea din nou posibilitatea să bată monede metalice. Valoarea emisiunii va fi de 1 miliard lei.

*

— Cursurile şcolilor din România, conform dispoziţiilor luate de Ministerul Cultelor şi a Culturii Naţionale, vor începe în ziua de 10 Septemvrie. Elevii vor trebui să fie prezenţi la şcoli în ziua de 9 Septemvrie, când se va face slujba religioasă şi deschiderea solemnă a anului.

ARTIN EFECT MODERAT PURGATIV

— *La „Casa Domnului" a părinţilor călugări asumpţionişti din Blaj, s'au întors 4 tineri români, cari şi-au terminat studiile în Franţa. Tinerii cari au urmat [illegible] rînde, Iosif D. Zahan, Bernard Ş. Şteţ şi Ban Roman. Primii trei au şi fost hirotoniţi întru preoţi de P. S. dr. Vasile Aftenie, episcop de Ulpiana.*

*

— *UN NOU JUDEŢ IN ROMÂNIA.* Guvernul român a hotărît să dea fiinţă unui nou judeţ în Basarabia, care va purta numele de „Ştefan cel Mare". Acesta va fi al 10-lea judeţ basarabean şi va fi format din părţi detaşate din judeţele Cetatea Albă şi Ismail. Capitala noului judeţ, care va fi considerat un district al pescarilor basarabeni, va avea capitala la Chilia Nouă.

— Ce-i draga mamii, ce-ai pe suflet?!

— Multe am, mamă şi tu poţi astăzi să ridici piatra ce-mi apasă inima. Tu ştii, mămucă, cât mi-i de drag Lisandru Diacului; e fecior bun, prietenos la vorbă, harnic la lucru, dar mai ales măicuţă, are-o inimă de aur... Aşa fecior să tăt îmbli, nu găseşti. Aseară eram la portiţă cu dânsul. Mi-o spus să stau de vorbă cu tine, şi să-mi făgăduieşti, c'o să mă dai după el... Ultimele cuvinte s'au împletit cu mărgelele de lacrimi, ce scăldau faţa Veronichii.

Lelica Anica ascultase vorbă cu vorbă toată spovedania. Nu se gândise la o nuntă aşa de'n pripă. Trecuse abia o jumătate de an dela 'ngropăciunea Nuţului, şi jalea ce-a cuprins casa, nici acum n'o svântat-o vremea. Da' prin câşlegi, când să fac nunţile mari, poate-o fi nimerit. Purcelul de pe lângă casă, abia l-o cumpărat. Şi la nuntă-i cheltuială mare. Nu poţi da un pumn şi-o palmă, şi nunta-i gata. Lucrurile să fac cu socoteală şi... aşteptarea-i mai bună decât o avere 'ntreagă. Aşa s'o gândit Anica Nuţului, femee cu judecată şi povaţă bătrânească.

— Apoi, dragă Veronică, io nu zîc, că nu te-oi da după Lisandru... da' îi mai bine s'aşteptăm o ţără. Colo p'în câşlegi, când 'om avea mai multe 'n casă, nu zîc că n'a fi bine. Pân'atunci mai aşteaptă şi tu!...

Ochii Veronichii sclipeau de bucurie; pe obraji sângele înflorise din nou în flori de maci; spicele de grâu din holda vecină, mângâiau fruntea pălită de soare.

— Bine mamă, fie cum zîci! On lucru te-aş ruga: să-mi făgăduieşti, că numa' după Lisandru mi-a da...

— Vorba e vorbă, tu Veronică!

Se ridicară amândouă, pornind spre umbra răchiţii, unde secerătorii îşi lingeau buzele după zama de mazăre cu costiţă de porc. Flăcăii răsuceau ţigările din tutun, iar fetele îşi tocmeau cosiţăle...

— Amu' te-ai făcut sănătoasă Veronică, grăi Ileana Răstoceanului, şi-apoi te-om asculta iară, că doamne, mândru ştii tu să cânţi!

— 'Om vedea, Ileană, — răspunsă Veronica cu ciripitu-i vesel.

Dupăce sorbiră în fugă câteva linguri de zamă, Anica Nuţului îşi deretecă glasul, începând să toarcă firul cu povestea Veronicii. Flăcăii şi fetele ascultau vorbele de haz şi bătrânească povaţă. Numai' Ionuc Dâncanu îşi încrunta sprâncenele şi-şi încleşta pumnii. Ce-avea să mai facă după cele auzite din gura bătrânii? Să facă moarte de om, să 'nfunde temniţa? Cum s'o şi gândit la una ca asta? Poate-i mai bine-aşa! L'o fi iubit oarecând şi Veronica, amu însă, tare-l iubeşte pe Lisandru... Şi-apoi dragostea nu să face la comandă, ca în cătănie. Fruntea lui începu să se însenineze ca cerul dup'o năprasnică furtună. E pace în sufletul său... O să-i spună lui Lisandru că nu-i supărat pe el, că doară de mici copii se cunosc. La păscut cu vacile pe dâmbul Făgeţelului, la prins de peşti pe Bârsăul Morii, la scaldă spre izlaz, ei erau nedespărţiţi. Mai fi-'or fete 'n sat. Doar cresc ca ciupercile după ploaie.

— Lelică Anică! Mai alaltăieri voroveam cu Simionu' Floarii de Veronica. Şi nu ştiu, ce draci s'o băgat în mine, c'am zîs către el: să ştii, că io l-oi omorî pe Lisandru. Poate, Lisandru o-auzît de vorbele mele şi deaceea-i cam supărat pă mine. Io o spun amu în faţa dumneavoastră, că nu i-oi face nimic. Mi-o trecut vremea de 'nsurătoare... Gândul ce mă păştea, era gând diavolesc. Dumnezo mi-o ierta greşala...

— Aşa-i, aşa-i, murmurară toţi într'un glas.

— Da' să 'ncepem lucru' că mintenaş îi sară, se răsti Anica la secerătoare.

Secerele începură să se 'nvârtească în bătaia soarelui. Câte-un oftat adânc mai plesnea din străfundul inimelor tinere. Vântul mai adia din când în când năfrămuţele punctate cu stropi de răşină. In zare, coama unui şir de munţi, se profila ca un uriaş din povestea lui Creangă. Un zumzet surd se-amesteca cu vâjiitul colbos al vântului.

— Nu ne tragi o hore mândră, tu Veronică, ciripi Măriuca Bârsăuanului.

— Mai aşteaptă şi tu o ţâră, că şi io trebe să aştept!...

Glumele tăioase se 'ncâlceau cu spicele căzute pe holdă. Toţi dădeau îndemn Veronichii să cânte ceva. Glasul ei desface baierele inimii. Şi cântecul începu să tremure ca o strană măiastră:

„Vino bade pela noi,
Intr'o zi de Marţi sau Joi.
Vino bade când e seară,
Că te-aştept în ulicioară.
Şi-apoi bade bădişor,
Să te-apropii binişor
De portiţa din grădină,
Unde dorul meu suspină.
Vino, bade pela noi,
Când 'om fi numa' noi doi.
Io-s fată de bogotan,
Tu ficior de butăşan.
Io ţi-oi spune vorbe dragi,
Tu să-mi dai buze de fragi.
Dragostea-i o boală mare,
Multe zile face-amare.
Dragostea-i năcazu' nost'
Ţii ajun şi mânci de post...
Tăt omu' iubeşte-odată,
Foaie verde, foaie lată"...

Cântecul descreţise frunţile; înseninase feţele tuturor. Inimele băteau în svâcnet furtunos. Voia bună ţesea pânza împăcărilor cu soarta. Amurgul sosia pe nevăzute. Flăcăii cu mâinile noduroase, împleteau cununa secerişului.

— Ei, da' sântem gata cu lucru'. Ii dă mărs către casă.

Zadiile se vânturau în jocul ultimelor frânturi de lumină. Răcoarea serii, începea să umfle piepturile ostenite de muncă. Orcăitul broaştelor răsuna prelung pe Valea Cornesei. Secerătorii se-apropie de sat. La casa lui Hordău, bogotanu' satului, câţiva ţigani trăgeau învârtite, iar nevasta lui Hordău, aşternea 'n ogradă, cina la secerători. Aproape de crucile drumului, Lisandru Diacului aştepta ca pe jăratic, să vină secerătorii... Gândul lui era la Veronica. Il frământau atâtea lucruri. S'o 'nţăles oare Veronica cu maică-sa? Şi oare ce-o fi zîs bătrâna?

— Mă Lisandre, măăăă!

— Ce-i Ioane, ce strîgi să te-audă satu'?...

— Veste bună, măăăăă! Veronica-i a ta mă Lisandreeee!....

*

Satul se pregăteşte de culcare. La portiţa din fundul grădinii lui Hordău, Veronica şi Lisandru îşi şoptesc ultimele vorbe. Noaptea s'aşterne ca un văl de cenuşă, pe coama dealurilor roase de şuvoiul apelor din primăvară.

VICTOR ILIEŞIU

PAGINA COOPERAȚIE

Problema valorificări lapteluii

Reviu asupra uneia dintre cele mai importante probleme pentru economia noastră țărănească: problema valorificării laptelui. Indeajuns desbătută, fără să-și fi găsit încă un rezultat definitiv, așteaptă o deslegare echitabilă.

Ea este importantă din mai multe puncte de vedere. In primul rând, pentru economia națională, reprezintă o bogăție despre care puțini își dau seama. E suficient să amintesc, că în fosta Românie, valoarea producției de lapte întrecea pe aceia a petrolului, iar în America, întrece cu mult valoarea formidabilei producție de automobile. Multe unități cooperative și-au creiat o importantă ramură de activitate din valorificarea laptelui, iar pentru țărănimea din jurul orașelor, constitue singurul mijloc de existență. Cât privește pe locuitorii orașelor, și în special pentru populația nevoiașă, formează un aliment indispensabil.

In vederea reglementării acestei chestiuni, autoritățile locale au luat mai multe măsuri, cu scopul de a îndrepta anumite neajunsuri de ordin sanitar. Fără îndoială, că orice măsură de această natură este bine venită, aplicarea lor trebue făcută însă cu mare prudență, deoarece pot crea situații dificile. E suficient să amintesc, că în zilele trecute piața orașului suferea de lipsa de lapte, în timp ce țăranii din multe sate apropiate, nu-și puteau valorifica sute de kilograme de lapte.

Schimbarea situației de până acuma nu se poate face de pe o zi pe alta. Sunt piedici imposibil de înlăturat, piedeci cari nu depind de voința celor interesați. Noua ordonanță prevede clădiri cari să îndeplinească anumite condițiuni, iar lăptarilor le pretinde anumite calificații. Se știe, că în trecut acestor lăptari nu li se cerea nici un fel de calificație. Ori calficația se dă în urma unui curs, care durează mai multe săptămâni sau luni. Fără îndoială, că vor merge cu toții la curs, dar cursul să se anunțe și să se știe. Și-și vor construi cu toții clădiri, corespunzătoare, dar acestea nu se pot face în două sau trei luni. Pâuă atunci existența lor le este distrusă și o importantă parte a vieții noastre economice re este paralizată. Ce ne vom face în tot acest timp? Credem, că cei interesați vor găsi toată bunăvoința din partea autorităților și nu vor întâmpina dificultăți atât timp, cât nu vor fi în situația de a îndeplini toate dispozițiile legale.

Atunci, când produsele alimentare sunt astăzi atât de căutate, aplicarea prea strictă a anumitor dispoziții le-ar face și mai rare și poate mai scumpe, cea ce ar însemna o grea lovitură pentru consumatorii nevoiași.

In fața acestei situații singura soluție care se impune, este aceia, ca producătorii singuri, organizați în cooperative, să-și valorifice produsele, și atât timp cât nu vor avea timpul material ca să satisfacă anumite dispoziții legale, acestea să se aplice cu mai multă indulgență și nepărtinire.

Atât timp, cât cu toții ne îndeplinim aceleași îndatoriri, să ni se aplice tuturor aceleași favoruri.

S. N.

Foloasele cooperației

Cooperația trebue să fie un instrument, o unealtă la dispoziția tuturor categoriilor sociale producătoare, cu ajutorul căreia să-și îmbunătățească viața și să ridice nivelul social al colectivității din care face parte. Cum însă majoritatea populației Transilvaniei este țărănească, cooperația apare în primul rând ca o mișcare de ridicare a satului, de îmbunătățire a situației plugarilor, de sporire a rentabilității exploatării țărănești. Deosebitele forme ale cooperației, cooperativele diferitelor domenii ale vieții economice țintesc toate spre acest scop.

Creditul. Micii proprietari care formează majoritatea populației românești din Transilvania de Nord dispun de mijloace bănești reduse. Agricultura are însă nevoie de capitaluri tot așa ca și industria și comerțul, dacă nu chiar mai mult. Capitalurile învestite în agricultură produc puțin, rentabilitatea agriculturei fiind mai mică decât a altor domenii economice, pe de altă parte, creditele de care are nevoie plugarul sunt destinate să acopere cheltuelile dela o recoltă la alta sau chiar dela o recoltă bună la altă recoltă bună. Deacea numai acele credite pot fi folositoare producătorilor care țin seama de aceste condiții, dându-se cu dobânzi mici și pe termen lung. Gospodarul oricând poate avea nevoie de bani ca să-și cumpere o vacă de lapte spre a participa și el la cooperativa de lăptărie, de un cal pentru muncile agricole, de o unealtă sau de o mașină, pentru a mări și îmbunătăți producția pământului său. Cooperativa de credit sau banca populară este instituția care îi poate oferi creditul de care are nevoie pentru astfel de investiții rentabile în condiții cu mult mai bune decât celelalte instituții de credit sau decât creditorii particulari. Nu numai, că acest credit e mai avantajos decât celelalte prin faptul, că e mai ieftin, dar e și mai sigur, căci în cadrul băncii populare aceleași persoane sunt și împrumutătorii și cei împrumutați și fiindcă nu se dă decât în vederea unor cumpărături rentabile. Este deci interesul fiecărui plugar de a deveni membrul unei cooperative de credit; de a participa la capitalul cooperativei sau de a depune aici prisosul câștigului său spre fructificare.

Aprovizionare și valorificare. Pentru ca agricultura să fie rentabilă trebuie să-se părăsească sistemul și direcția de până acum. E nevoie de o agricultură intensivă și de orientarea ei după dorințele pieții, cu desvoltarea unor anumite ramuri ale agriculturii, care rentează în împrejurările actuale: cultura plantelor, industriale, legumelor, pomilor fructiferi, creșterea animalelor, păsărilor și desvoltarea industriilor agricole care sunt în legătură cu acestea. Transilvania ofere destule condiții naturale pentru a asigura succesul unei agriculturi făcute în acest sens și împrejurările economice-comerciale sunt și ele favorabile. Pășunile și fânațele pot permite desvoltarea creșterii vitelor de rasă, fructele din Transilvania sunt neîntrecute la gust, agricultura e aici o ocupație milenară. Atâtea posibilități așteaptă numai să fie valorificate. Dar, alături de condițiile naturale și de împrejurările economice favorabile, pentru ca noua dirijare a agriculturei să aducă bune rezultate e nevoie de capital și de organizarea plugarilor. Amândouă, capital și organizarea, le aduce producătorilor dela țară cooperația.

Cooperativele agricole de aprovizionare, producție și desfacere, sunt chemate să organizeze producția și valorificarea muncii țărănești. Prin ele, producătorii primesc semințe selecționate, animale de rasă, mașini agricole folosite în comun și tot prin ele, își pot desface produsele, scăpând de intermediari. Ele asigură debușeuri pentru produsele țărănești. Cooperativele acestea pun în legătură pe țăranii producători cu consumatorii din țară și străinătate, și datorită acestui contact, producătorii să străduiesc să-și îmbunătățească produsele pentru a obține prețuri mai bune. Datorită acestor cooperative, țăranii își însușesc o tehnică agricolă mai bună, o rațională creștere a animalelor și își îmbunătățesc viața.

Cooperativele de consum. Insfârșit, cooperativele de consum asigură atât țăranilor cât și orășenilor marfă bună și prețuri reale. Dar nu numai prin acest fapt cumpărătorul e în câștig, dar și prin aceea, că o parte din ceeace a cheltuit i-se reîntoarce sub formă de risturnă. Și cu cât cineva cumpăra mai mult, dela aceste cooperative cu atât e mai mare suma pe care o primește înapoi la sfârșitul anului. In acest fel, fără greutate, fără sacrificii dureroase, pe neobservate cooperativele de consum fac economii pentru noi. Cooperativele suprimă intermediarii și astfel prețul cu care se vinde marfa, este mai mic decât în prăvăliile obișnuite, sau dacă e la fel calitatea mărfii e mai bună, fără însă a nedreptăți pe producător prin refuzul de a-i plăti ceeace i-se cuvine. Cooperatorul fiind el însuși cumpărător și vânzător în acelaș timp n'are nici un motiv să se tragă pe sfoară și astfel, operațiile comerciale se pot face ținând seama de situația reală.

Toate acestea multiple funcțiuni ale cooperației și pentru cari ar urma să se creeze cooperative separate, Centrala cooperativelor „Plugarul" înțelege să simplifice, înființând cooperative cu funcțiuni economice, cari vor cuprinde atât banca populară cât și cooperativele de producție, aprovizionare, desfacere și consum.

Foloasele până aci ale aderării la diferitele forme de cooperative sunt de ordin material. Cooperativele asigură acelor ce fac parte din ele posibilitatea de a-și îmbunătăți viața. Dar, în acelaș timp parea la munca cooperației, acti cooperatistă desvoltă în fiecare coop odată cu sentimentele de solidari calitatea de conducător, de adminis de bun gospodar al bunurilor public gătind pe fiecare cetățean producăto tru rolul matur pe care vrea să-l de societate: **de a se reprezenta el ins sine și de a se conduce singur.**

Banca Populară „Invățătorul Sălăjan"

Convocare

In conformitate cu dispozițiunile a și 72. din Statute și potrivit hotărîre siliului de Administrație din ședința, în 12 Iulie a. c., membrii societari ai pop. „Invățătorul Sălăjan" din Zilah aceasta se convoacă în

a VIII. adunare generală ordina-

care se va ținea în **Zilah, la 21 A 1941. ora 10 a. m.** în localul școal mare de stat din Strada Wesselényi

Dacă la aceasta oră nu se va numărul membrilor cerut de art. 38. din Statute, adunarea se va ținea cu mai târziu fără considerare la nu membrilor prezenți, în același local amândouă cazurile cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Constituirea adunării.
3. Constatarea membrilor prezenți.
4. Darea de seamă a Consiliului de asupra gestiunii an. 1940.
5. Raportul comitetului de censori.
6. Aprobarea bilanțului și contului fit și pierdere, împărțirea beneficiu descărcarea Consiliului de Adm. și tetului de censori asupra gestiunii an.
7. Votarea bugetului pe an. 1941.
8. Confirmarea actualului Consi Adm. și Comitet de censori ori a nouă.
9. Dare de seamă asupra situației co rativei și luarea hotărîrilor impuse de prejurări pentru începerea funcțio lichidării ori fusionării ei cu altă co rativă.
10. Eventuale propuneri.
11. Inchiderea adunării.

Domnii membri sunt rugați *să particip condiționat la adunare* în interesul prop al băncii, și să comunice convocarea și societari din apropiere, cari n'au primit-o motivul, că nu li s'a știut adresa.

Zilah, la 12 Iulie 1941.

Consiliul de Administra

Cultura grâului

În rândul trecut am arătat importanța culturii grâului, acum să vedem ce grâu să semănăm și cum, ca să obținem maximum de producție și de o bună calitate.

Să se samene numai grâu selecționat, ales de bună varietate, care s'a aclimatizat la noi, cum e Cenad 117, Bankut 1201, American 15, Odvas 156.

Grâul trebuie trierat, apoi să fie tratat contra mălurei, fie cu tratamentul umed obicinuit, piatră vânătă, ori cu tratament uscat, Abavit, Arzopol, Germisan sau Porzol.

Sulfatul de cupru, sau piatră vânătă se dă un kg. la 100 litri apă, la care se mai adaugă ½ kgr. var alb stins, până se face o zeamă albăstrue-lăptoasă.

Tratarea (spălarea) durează ½ oră.

Cu Abavit sau alt tratament uscat, trebue urmată receta de pe cutie, în care se află praful.

Inainte de a sămâna și de a trata sămânța, să facem și proba de germinație-încolțire, să vedem din 100 boabe câte răsar? Dacă nu răsar barem 95 la sută, schimbăm sămânța cu vecinul, ori în cel mai rău caz, trebuie să dăm sămânța mai deasă la sămânat.

Sămânatul se face după împrejurările locale, când timpul e mai potrivit, însă numai după ce a trecut epoca de atac a muscei Hessilov, un mare dușman al grâului, de regulă după 15 Septemvrie, iar în jud. Bihor după 4 Octombrie.

După posibilitate să se samene cu ma în rânduri, căci facem economie la sămâ sămânța întră în pământ resfirată și la ac adâncime, deci va răsări deodată și se coace uniform și nu vom fi expuși să se ture o parte, până se va coace tot grâul.

Primăvara să se dea o grapă unde e nev pentru a distruge scoarța ce s'a format pe mânt, pentru a ușura întrarea aerului și în sol.

Plivitul la timp încă este o lucrare abs necesară.

Dacă vom face toate lucrările la timp vom sămâna o sămânță selecționată și trat contra mălurei, vom obținea o recoltă cantitav, cât și calitativ foarte bună. Ma bună, are preț bun și la vânzare.

După o statistică dintre țările cari cult grâu mai mult, producția la ha. este în Da marca 28½ q. la ha. (circa 15 măji la ju Olanda 27½, Suedia 25½, Germania Franța 15, Italia 14, Ungaria 13½, Bul ria 12½, România 12½, Serbia 12, Rusia q. la ha.

Se înțelege, această cifră diferă an de după cum e anotimpul de bun. In ce prive greutatea la hl. am ajuns în ultimii ani în ur concursului grâului a avea grâu cu 83 k greutate la hl., ceeace denotă, că la noi și lul și clima sunt foarte potrivite cult grâului.

Dr. I. N., ing.

Știri pentru Cooperative

Se aduce la cunoștință tuturor cooperativelor noastre, că „Pagina Cooperației" va apare în „Tribuna Ardealului" în fiecare săptămână Joia și Dumineca. Toate comunicările noastre pentru cooperative vor apare în deosebi în această pagină, dar și în alte zile în „Tribuna Ardealului".

Este deci necesar, ca toate cooperativele, cari eventual nu ar fi abonat deja „Tribuna Ardealului", să o aboneze imediat, pentru a putea cunoaște toate comunicările pe cari le facem.

Tot cu această ocazie rugăm toate cooperativele noastre să ne comunice în termen de 10 zile, toate plângerile și greutățile ce au, pentru a putea interveni pentru soluționarea acestora. Așteptăm comunicările scrise în cel mai scurt timp.

„PLUGARUL"
Centrala Cooperativelor Românești,
Kolozsvár, Horthy-ut 40.

Citiți și răspândiți „TRIBUNA ARDEALULUI"

Cronica externă:

oosevelt va întâlni pe Churchill în largul Oceanului Atlantic

SA cere baze strategice la Wladivostok şi Murmansk — 138 de vapoare sovietice au plecat n America — URSS a întrat în blocul anti-japonez — Azorele vor întra sub protectoratul Braziliei? — Tensiunea franco-americană —

— Presiunea Marei Britanii în Asia Centrală —

inia publică internaţională acordă atenţiunea problemelor cari con- să stea în fruntea evenimentelor ce şi diplomatice.

uaţia din Extremul Orient se com- pe zi ce trece. Tensiunea creşte şi cum a declarat un reprezentant izat al guvernului japonez şi anu- inistrul de comerţ al Japoniei, nu- scânteie lipseşte pentru ca o zie formidabilă să provoace răz- cel mai sângeros în această parte nii.

i e apoi criza franceză, unde ne- îrea unor politicieni şi excesul al- crează o nemulţumire şi o încor- ce înveninează spiritele. Totuşi în al politica Franţei tinde spre o orare intimă cu Germania.

altă problemă de actualitate e unea presiunei britanico-sovietică itată asupra celor două ţări încă e din Orientul Mijlociu: Iran şi nistan.

cercurile politice continuă să se nteze călătoria lui Hopkins la ova.

IN INDOCHINA

tem obligaţi să primim cu precau- şi rezerve informaţiunile privitoare ochina. S'a spus în două rânduri, că e lui Ciang-Kai-Shek ar fi pătruns în hina, ba după alte versiuni ele s'ar cnit deja cu avantgărzile japoneze. acest svon s'a răspândit... ară, el s'a dovedit neîntemeiat. Ră- să vedem temeinicia acestui nou cu toate că de data această ştirea e în acelaşi timp de Tokio şi Ciung-

nul, că trupele japoneze, cari au de- t în Indochina ar fi întâlnit rezisten- rţelor locale, ba ar fi avut loc mai ciocniri, a fost desminţită de autori- indochineze.

de altă parte se anunţă dela Tokio, upele japoneze ar fi întrat în oraşul bodgea, care se află deja în apropie- frontierei thailandeze.

aceiaşi neîncredere trebuie să înre- ăm şi ştirea despre întrarea japoneziî în Thailanda. Dacă svonul s'ar dovedi ărat, ar însemna, că conflictul dintre nia şi Marea Britanie a devenit ine- bil. Prin ocuparea Thailandei japonezii utea să atace dela spate, pe uscat Sin- ur, invincibil dinspre mare. In acelaşi s'ar găsi în apropierea frontierei Bur- şi a drumului care leagă Burma cu na.

PREGĂTIRI MILITARE IN EXTREMUL ORIENT

aporturile americano-japoneze s'au înveni- foarte mult în cursul ultimelor zile. Presa din Tokio critică violent pe americani şi nu ascund convingerea lor, că conflictul devine inevitabil cu anglo-saxonii, deoarece aceştia încearcă acum să încercuie Japonia cu ajutorul Chinei, Uniunei Sovietice, a Indiilor Olandeze şi a Australiei.

Generalul Sir Ivan Maccay, fostul comandant al forţelor australiene din Libia, a fost rechemat şi numit comandant suprem al trupelor australiene.

Din Gurabaia se anunţă, că călătorii sosiţi de pe insula Java în Japonia, declară, că pe insula Java se fac întinse pregătiri de răsboi. Pe insulă a sosit un mare număr de avioane americane. Garnizoana din Gurabaia a fost puternic întărită.

Numeroase efective australiene şi britanice au debarcat în Burma. Aceste trupe vor primi o instrucţie specială, şi anume vor face exerciţii pentru luptele din djunglă dat fiind faptul, că cea mai mare parte a Burmei şi Thailandei e acoperită de djungle.

CIOCNIRI LA FRONTIERA MANCIURO-SOVIETICĂ

După o versiune primită dela Stockholm, la frontiera manciuro-sovietică şi anume pe malurile fluviului Amur au avut loc mici ciocniri între forţe japoneze şi sovietice.

Sumner Welles a avut consfătuiri cu ambasadorii Australiei şi Africei de Sud în legătură cu problema japoneză.

„Deutsche Allgemeine Zeitung" transmite ştirea primită din cercuri japoneze bine informate, că la Tokio se recunoaşte deja rolul ne care l'a primit Uniunea Sovietică într'un bloc antijaponez în formare, sub comanda Statelor Unite. Deocamdată nu se cunoaşte încă nici conţinutul tratativelor duse de Hopkins cu conducătorii Uniunei Sovietice şi nici amănuntele hotărîtor luate în conferinţa generalilor sovietici cu aceia din Ciungking cu prilejul întrunirii acestora în localitatea Citta. Se subliniază deja în presa japoneză, că cu tot acordul de neagresiune încheiat între URSS şi Japonia, guvernul din Moscova continuă să ia parte la organizarea blocului antijaponez. Uniunea Sovietică a şi întrat în blocul puterilor cari vor să încercuie Japonia.

Oficiul naval japonez a dat ordin ca societăţile navale japoneze să amâne pe timp nedeterminat călătoria vapoarelor japoneze în porturile Statelor Unite.

ŞI MURMANSK...

Harry Hopkins, contrariu unor versiuni, că dela Moscova pleacă la Ciung-King, a sosit deja la Londra, unde după o scurtă şedere va sbura în Statele Unite. La Londra s'a întreţinut cu Churchill şi cu Eden expunându-le rezultatele negocierilor dela Moscova. Inapoindu-se la Washington el va putea informa în mod precis pe Roosevelt despre situaţia europeană, de care — se pare — şi-au legat atât de strâns destinele Statele Unite.

O telegramă din Stockholm afirmă, că USA ar fi cerut dela Uniunea Sovietică să-i pună la dispoziţie pe lângă Vladivostok, o bază navală şi la Murmansk, din apropierea graniţei finlandeze, pe coasta Oceanului de Nord.

138 VAPOARE AU PLECAT DIN VLADIVOSTOK

Din New-York se anunţă, că din Vladivostok s'a primit avizul, că în cursul săptămânei trecute 138 de vapoare au părăsit portul Vladivostok cu destinaţia americană.

Agenţia DNB transmite, că ziarul New-York Post scrie, că în baza ordinului preşedintelui Roosevelt, în cel mai scurt timp se vor efectua şi executa livrările materialelor de răsboi destinate Uniunei Sovietice. Dat fiind, că aproape întreaga producţie aviatică a fost destinată Angliei, pentru ca avioanele să poată fi livrate şi Rusiei, va fi nevoie şi de aprobarea Angliei.

FRANCISC JOSIF

REŢETA ENGLEZĂ

Agenţia Stefani anunţă, că ziarul londonez „News Chronicle" glorifică de câteva zile rezistenţa armatei sovietice, declarând în acelaşi timp, că Anglia şi America trebuie să facă toate eforturile spre a ajuta Uniunea Sovietică. Orice rezervă trebuie să fie pusă la o parte, căci ajutorarea Sovietelor înseamnă ajutorarea Angliei. Agenţia semioficioasă italiană remarcă cu ironie, că de data aceasta Anglia aplică din nou vechea reţetă: „a lupta până la ultimul soldat sovietic".

IRAN ŞI AFGANISTAN

Cercurile politice din Berlin acordă toată atenţiunea presiunei exercitată în comun acord de Marea Britanie şi de Uniunea Sovietică asupra celor două ţări rămase neutre în Asia Centrală: Iran şi Afganistan. După o metodă bine cunoscută, cele două mari puteri acuză pe cele două ţări, slabe milităreşte, că tolerează pe teritoriul lor un mare număr de germani.

Pretenţiunile anglo-sovietice la Teheran şi Kabul sunt considerate ca provocări de motive şi căutarea unor pretexte pentru o eventuală intervenţie şi pentru călcarea neutralităţii cinstite a celor două ţări. La Berlin se crede, că englezii sub pretextul unei primejdii, care poate pândi India dinspre Afganistan şi Iran, vrea să calce suveranitatea acestor două ţări. Din Ankara se anunţă, că ambasada americană din Teheran a ordonat supuşilor americani din Iran să părăsească această ţară.

La Istambul s'a aflat, că Sâmbăta trecută avioane de naţionalitate necunoscută au trecut deasupra Nord-Estului Iranului. Se crede, că e vorbă de sboruri secrete organizate de englezi între Mosul şi Tiflis, capitala Georgiei sovietice.

TENSIUNEA FRANCO-AMERICANĂ

O tensiune foarte mare se observă între Statele Unite şi Franţa de când a fost încheiat acordul dintre Franţa şi Japonia pe chestia Indochinei. Sumner Welles a criticat foarte violent atitudinea guvernului din Vichy afirmând, că el dă necontenit dovezi, că se apropie de puterile axei, fără ca clauzele armistiţiului să-l oblige la aceasta. Presa internaţională subliniază o declaraţie a lui Marion, şeful propagandei guvernului din Vichy şi care declară, că Germania n'a cerut niciodată dela Franţa ceva care să-i ofenseze onoarea naţională. Invingătorul nu cere Franţei decât pregătirea viitorului. Germania nu poate evita Franţa în reconstrucţia Europei, în schimb Franţa are nevoie de sprijinul Germaniei şi a Führerului.

„PLIMBĂRILE" LUI ROOSEVELT

Ziarele se ocupă pe larg de călătoria Preşedintelui Roosevelt, care într'una din serile trecute, pe plină lună a eşit în largul Oceanului Atlantic, pe bordul jachtului său „Potomac", plecând spre o destinaţie necunoscută. Roosevelt va petrece câteva săptămâni în aceasta croasieră. La 23 August va trebui însă să fie la Hyde-Park, unde va primi vizita Ducelui de Kent.

Până atunci „Potomac", pe bordul căruia au instalat tunuri, se plimbă în cel mai mare secret. Preşedintele nu va debarca până la înapoiere.

INTÂLNIREA

In schimb NST transmite dela Lisabona, că în cercurile anglo-americane din Lisabona se afirmă, că în cursul croaseriei sale Roosevelt se va întâlni „undeva pe emisfera occidentală" cu Churchill.

BRAZILIENII VOR DEBARCA IN AZORE?

Agenţia INS a trimis ziarului New-York Herald Tribune ştirea, că a aflat din sursă demnă de încredere, că guvernul american ar fi cerut guvernului brazilian să acorde protecţia sa insulelor Azore spre a pune astfel la adăpost emisfera occidentală de primejdia ce domneşte în Atlantic. In felul acesta s'ar putea asigura această importantă bază strategică pentru apărarea emisferei occidentale.

CONCENTRĂRILE FLOTEI BRITANICE IN OCEANUL DE NORD

de Nord ar fi fost concentrate considerabile forţe navale britanice, care s'ar pregăti să colaboreze cu forţele sovietice de uscat.

CRONICARUL

SPECTACOLE

ROYAL: „Vrăjitoarea din Leányvár". După romanul lui Carol Lovik. In rolurile principale: Iuliu Csortos, Eva Szörényi, Emeric Hámory, Blanka Szombathelyi, Emeric Apáthy, T. Bilicsy, Fr. Pethes, Martin Rátkay şi Alexandru Pethes. Jurnalul maghiar şi Luce. Inceputul reprezentaţiilor la 3.15, 5.15, 7.15 şi 9.30. Sala răcorită.

— DR. IULIU DICU medic universal consultă în Telcs — Beszterce Naszód m

— Biroul advocaţial DR. VICTOR ŞIOLDEA funcţionează în Bethlen.

— DR. EUGEN TRUŢIA advocat, fost notar public, şi-a deschis birou advocaţial în Szászrégen, Gróf Teleky Pál-u. 22.

MICA PUBLICITATE

SCHIMB casă din Bucureşti, prevăzută cu un atelier rentabil cu una în Kolozsvár, valoarea 2½ milioane lei. Adresa la ziar. 322

CROITOREASĂ perfectă, soţie de funcţionar român, caută de lucru, merge şi acasă. Adresa la ziar.

INCHIRIEZ vilă cu grădină, 3—4 camere, confort, prefer cartierul Atilla (fost Andrei Mureşanu). Oferte la biroul cinematografului „Royal" din Kolozsvár.

MAŞINĂ de cusut „Singer" aproape nouă, de vânzare. Kolozsvár, Zapolya-u. 20c.

CAUT calfă de pantofar. Adresa la ziar.

— DNA SÁNDOR JÁNOSNÉ n. CRĂCIUN FLORICA, MOAŞĂ DIPLOMATĂ de oraş circ. I, locuieşte în Unio-u. 4.

BANCA
VICTORIA S. A. ARAD
Sucursala Nagyvárad-Oradea. Telefon: 2210

Scontează cambii,
face împrumuturi în cont curent,
face împrumuturi pe mărfuri
sau alte valori constituite ca gaj.

Primeşte bani spre fructificare în depunere cu livrete.
Se ocupă cu orice operaţiuni de bancă.

Situaţia depe frontul oriental

Inaintarea germană a făcut noi progrese în direcţia Kiew şi Leningrad

— Trupele germane au ocupat localităţile Cholm şi Bjelaja Zerkow. Noui forţe sovietice au fost încercuite la răsărit de Smolensk. Forţele aeriene germane bombardează fără întrerupere Moscova —

Cartierul general al Führerului, 6. (DNB). Inaltul comandament german anunţă: Incercările forţelor sovietice — încercuite în Ucraina în spaţii reduse — de a eşi din cleştele încercuirii, au eşuat. Forţele germane au sdrobit complect unităţile de trupe încercuite aici. La o distanţă de 100 de km. la Sud-Est de Smolensk, în cursul extinderii sectorului de străpungere, noui forţe sovietice au întreprins un atac prin surprindere. Aceste forţe sovietice au fost în parte încercuite de trupele germane şi în parte distruse.

Avioanele germane de luptă au atacat noaptea trecută cu succes obiectivele militare şi de importanţă economică din Moscova. (MTI.)

Importante succese obţinute de honvezi în Ucraina

BUDAPEST, 6. (MTI.) *In legătură cu operaţiunile militare din Ucraina, cercurile maghiare accentuează, că din cauza motivelor de ordin militar, nu se pot încă pronunţa. Dar despre situaţia trupelor maghiare în sectorul susţinut de ele, se poate stabili, că rezistenţa forţelor sovietice de aici, poate fi considerată ca înfrântă. Aceleaşi cercuri arată, că precum rezultă şi din comunicatele germane şi italiene, după terminarea operaţiunilor militare care sunt în curs în Ucraina, se va putea face o dare de seamă despre importante succese obţinute. Din aceste succese o bună parte va fi atribuită trupelor maghiare. Pierderile maghiare nu întrec cu nimic proporţiile arătate la începutul campaniei.*

Activitatea aviaţiei germane pe frontul oriental

BERLIN 6. — Agenţia telegrafică *„DNB"* află din loc competent, că loviturile grele aplicate de aviaţia germană, au scos aproape complect din luptă forţele aeriene sovietice. Avioanele de care mai dispun Sovietele, evită în măsura posibilităţilor, angajarea luptei succes la 4 August liniile ferate şi fortificaţiile sovietice situate la Sud-Vest de Kiew. Peste tot s'au înregistrat incendii de mari proporţii. Cu prilejul atacului aerian german îndreptat împotriva bateriilor de tunuri sovietice, au fost incendiate numeroase depozite de muniţii.

In sectorul de Nord formaţiunile aeriene germane îşi continuă atacurile împotriva căilor de comunicaţii şi instalaţiunile militare sovietice. Bombele germane au distrus numeroase tabere de completare sovietice. Numeroase linii de căi ferate şi şosele sovietice, nimerite în plin de bombele germane, au devenit inutilizabile.

Puternice formaţiuni aeriene germane au şi au distrus la Est de Smolensk 11 care blindate şi 120 autocamioane sovietice. In acest sector avioanele germane au aruncat în aer un depozit de muniţii şi două trenuri blindate încărcate cu muniţii.

Un avion german de luptă, coborând la mică înălţime, a atacat în Marea Baltică un vas de patrulare sovietic. Vasul sovietic a fost lovit în plin şi în câteva minute s'a scufundat. (MTI.)

Localităţile Bjelaja Zerkow şi Cholm se află în mâinile germanilor

BERLIN, 6. Agenţia telegrafică „DNB" **a aflat din loc competent, că oraşul Cholm situat lângă Lowat, împreună cu oraşul Bjelaja Zerkow, se află în posesiunea trupelor germane. Dacă Moscova continuă să afirme, că oraşele amintite ar fi în posesiunea trupelor sovietice, atunci se confirmă presupunerea cercurilor berlineze, că Comandamentul sovietic nu mai este în stare să-şi facă o situaţie clară, despre evenimentele frontului.** (MTI.)

DISTRUGEREA ARMATELOR SOVIETICE DIN UCRAINA CONTINUĂ

BERLIN, 6. (DNB.) Distrugerea formaţiunilor sovietice încercuite în Ucraina continuă. Cu prilejul operaţiunilor de strângere sistematică a cleştelor de încercuire, trupele germane au capturat într'un singur punct peste 6000 de prizonieri, 50 tunuri şi 368 autocamioane sovietice. Trupele germane au prins şi un transport de muniţii.

Numărul soldaţilor sovietici căzuţi în acest sector întrece de multe ori numărul prizonierilor. In faţa sectorului unei singure divizii germane, au zăcut 1400 cadavre sovietice, printre cari mulţi ofiţeri şi comisari politici. (MTI.)

Inaintarea finlandeză face mari progrese

HELSINKI 6. (DNB.) — Cercurile bine informate au anunţat, că în centrul sectorului de Nord, forţele finlandeze înaintează foarte repede. Contraatacurile puternicelor trupe sovietice s'au prăbuşit la Nord-Vest de lacul Ladoga. Inamicul a suferit pierderi mari. Trei batalioane sovietice au fost complect distruse şi trupele finlandeze au capturat numeroase tunuri, aruncătoare de mine şi care blindate.

Armatele sovietice au pornit un atac formidabil în regiunea golfului finic, dar trupele finlandeze au respins atacul, provocând inamicului pierderi grele.

Forţele aeriene finlandeze au atacat cu succes manevrele trupelor sovietice din spatele frontului la Est de lacul Ladoga. Activitatea forţelor aeriene sovietice deasupra regiunii golfului Finic, a încetat aproape complect. (MTI.)

— *RECTIFICARE.* Intr'un număr trecut am publicat situaţia avocaţilor români admişi în Barouri. Din greşală datele Baroului de Nagyvárad au fost schimbate cu acelea ale Baroului din Marosvásárhely şi invers. Rugăm cititorii să facă cuvenita rectificare.

O PUTERNICĂ MIŞCARE REVOLUŢIONARĂ IN SIBERIA

SANGHAI, 6. (DNB.) In regiunea Lema din Siberia o mişcare revoluţionară a pus în funcţiune de Duminică încoace un post clandestin de radiodifuziune care este instalat probabil în Mongolia exterioară. Postul clandestin a însemnat pe aderenţi revoluţionare să jefuiască hamb hozurilor şi să trimită la cent negre". Postul de radio a mai revoluţionari să înceteze răspân telor în semănături, deoarece p îşi periclitează alimentaţia pro clandestin transmite ştiri în fi între orele 21.40—22. (MTI.)

PRADA DE RĂZBOI C RATĂ DE FINLANDEZ

HELSINKI, 6. (DNB.) continuă şi pe mai de parte c nului stabilit. In afară de prada indicată în comunicatul din 4 pele finlandeze au mai captura de 6 ţoli, 4 aruncătoare de mi antiaeriene, 1 mitralieră, nume automate şi de infanterie, num de luptă şi autocamioane, 16 cai, 32 diferite vehicule, 1 loco vagoane de cale ferată. (MTI.)

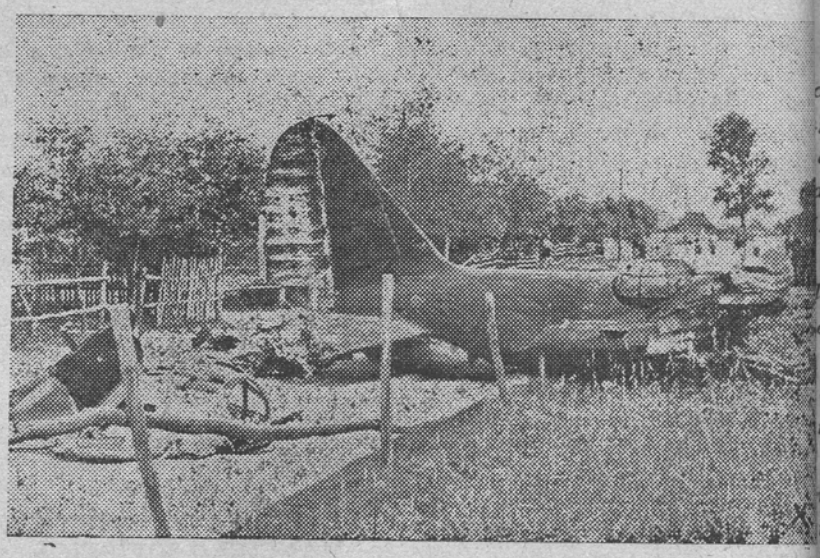

Bombardier sovietic doborît în cursul luptelor din localităţii Smolensk

D. Churchill va întâlni pe pr[illegible] Roosevelt în Noua Sc[illegible]

ROMA, 6. (MTI.) **Ziarul „Messagero" anunţă din New-York, că ştirile despre o iminentă întrevedere între preşedintele Roosevelt şi Churchill se menţin.**

D. Churchill va călători cu un avion. Această ştire este confirmată şi prin faptul că d. Churchill nu participă la discuţia situaţiei militare, care va avea loc în Camera comunelor. In acelaş timp s'a aflat, că vasul preşedintelui Roosevelt navighează spre apele nordice. Cercurile bineinformate susţin, că vasul preşedintelui Roosevelt ar fi şi sosit în Noua Scoţie. Tot acolo va sosi şi d. Churchill. Primministrul englez va fi însoţit probabil de d. Hopkins, trimisul special al preşedintelui Roosevelt care s'a reîntors în curând la Londra venind din Moscova.

*

WASHINGTON 6. (DNB.) — Camera deputaţilor a votat proectul de lege, prin care preşedintele Roosevelt a fost autorizat să sechestreze proprietăţile particulare, în cazul când această măsură se va impune din interesul apărării naţionale a Statelor Unite. Proectul votat de Camera deputaţilor a fost înaintat Senatului. (MTI.)

*

BERLIN 6. (DNB.) — In noaptea spre Miercuri, bombardierele engleze au pătruns deasupra Germaniei de Vest şi asupra Germaniei de Sud. Bombele incendiere şi explozibile aruncate în mai multe locuri, au distrus câteva clădiri şi au provocat câteva incendii. Populaţia civilă a avut numeroşi morţi şi răniţi. Apărarea antiaeriană germană a doborât 6 avioane engleze. (MTI.)

*

BUDAPEST 6. — *Ziarul „Mai Nap" scrie: Autorităţile germane au incasat până acum dela Banca Naţională a Franţei suma de 118 miliarde franci francezi, pentru acoperirea cheltuielilor de ocupaţie. Franţa continuă şi acum se plătească zilnic 4 milioane franci francezi Germaniei.*

*

BERNA, 6. (Bud. Tud.) Din ştirile sosite din New-York rezultă, că guvernul japonez a trimis o notă guvernului Equadorului. Un reprezentant al ministerului de externe japonez a declarat, că nota japonează este în legătură cu ameninţările guvernului din Equador că va proceda la expu meroşilor supuşi japonezi, pentr

*

STOCKHOLM 6. (DNB.) — Din site aici rezultă, că d. Churchill raport scris despre stadiul conven Moscova. Din ştirile sosite din Ta tă, că conversaţiile din Moscova dra agravează foarte mult tensiune tremul Orient.

In capitala Japoniei se urmăreşte ţie incordată declaraţiunile şi ma anglo-americane. Presa japoneză ce naţiunea japoneză se opune hotări anglo-americane pentru a sfărâma te dominare anglo-saxonă. (MTI.)

Japonezii au blocat conce internaţională din Kan

SANGHAI, 6. (Stefani.) Japonia teritoriul concesiunii internaţion Kanton. Un vas japonez a anc apropierea teritoriului concesionar, a supraveghea circulaţia. Din anu dicii rezultă, că măsuri similare vor şi împotriva altor concesiuni engl China. (MTI.)

Biblioteca „Tribuna Arde

Au apărut şi se află de vân toţi chioşcarii şi depozitarii:

Nr. 1. **De pe Mureş şi Câmpie şi chiituri. 30 fileri.**

Nr. 2. **Iosif Vulcan** — 100 de a naşterea lui — de Pre Georgescu. 20 fileri.

Nr. 3. **Doine şi Balade — Obicei nuntă.** Culegeri de folklor Mureş şi Câmpie. 20 fileri.

— DR. HOMORODEANU ANDE ŞTEFAN medic, consultă în Sajómag Szolnok Doboka.

— Biroul advocaţial DR. TUDOR funcţionează în Beszterce Horthy M tér 28.

TIPOGRAFIA NAŢIONALĂ Kolozsvár, Str. Deák Ferenc-u. 36. — Cond. resp. Gheorghe Russu.